

Datum
2020-09-08
Adress

Yttrande

Diarienummer
GYVF-2020-1054

Till
Kommunstyrelsen

Remiss angående Motion av Magnus Olsson (SD) att utreda svenskfientlighet i Malmö STK-2020-346

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

I uppföljningen av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter finns inget som tyder på att det råder problem med, vad som i motionen omnämns som, svenskfientlighet. Nämndens verksamheter arbetar enligt skolans styrdokumentens bestämmelser om att skolan, genom sitt demokratiska uppdrag, ska främja ett skolklimat där alla elever känner sig trygga och respekterade. Detta uppnås genom ett aktivt och systematiskt värdegrundsarbete som genomsyrar undervisningen. Inom Malmö stad pågår vidare ett kontinuerligt arbete med trygghetsskapande och förebyggande insatser och det pågår även ett arbete för att stärka stadens arbete mot diskriminering och rasism specifikt.

Mot bakgrund av ovanstående anser gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden inte att det finns ett behov av att, i enlighet med motionens intentioner, ge berörda nämnder och förvaltningar i uppdrag att ta fram en kartläggning eller ta fram samt implementera åtgärder kring svenskfientligheten i Malmö.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionens båda yrkanden.

Yttrande

Motionens innehåll

I en motion av Magnus Olsson (SD) uppges det att media under den senaste tiden rapporterat om våldsamma och kränkande rån mot ungdomar med svensk bakgrund. I motionen uppges det också att denna företeelse inte på något sätt är ny utan att det är något som är en del av vardagen i Sverige och Malmö. Mot bakgrund av detta föreslår motionären att stadskontoret tillsammans med berörda förvaltningar och nämnder gör en kartläggning

samt tar fram underlag, fakta samt förslag som ska motverka svenskfientlighet i Malmö. Vidare föreslås att forskare och professorer från Malmö universitet ingår i arbetet.

I motionen föreslår Sverigedemokraterna att kommunfullmäktige beslutar att:

- i enlighet med motionens intentioner ge berörda nämnder och förvaltningar i uppdrag att ta fram en kartläggning kring svenskfientligheten i Malmö.
- ge berörda nämnder och förvaltningar i uppdrag att i enlighet med kartläggningens resultat, ta fram och implementera nödvändiga åtgärder mot svenskfientlighet i Malmö.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens överväganden

Den typ av brott som beskrivs i motionen, det vill säga brott där ett motiv för brottet har varit att kränka en person på grund av nationellt eller etniskt ursprung, ingår i brottstypen hatbrott. Enligt Brottsförebyggande rådets (BRÅ) rapport *Hatbrott 2018*¹ polisanmäldes 7 090 brott med ett hatbrottsmotiv under 2018. Det främlingsfientliga/rasistiska motivet svarade för 69 procent av anmälningarna och avser alla som blir utsatta för hatbrott på grund av sin etniska tillhörighet, inklusive personer med svensk bakgrund. I den absoluta majoriteten (97 procent) av de identifierade främlingsfientliga/rasistiska anmälningarna riktade sig brottet mot minoritetsgrupper i samhället. Totalt 3 procent av anmälningarna riktade sig mot majoritetsgruppen, det vill säga mot personer med svensk bakgrund.

Malmö stads övergripande arbete

Malmö stad arbetar med trygghetsskapande och förebyggande insatser på flera olika nivåer och i samverkan med flertalet aktörer i samhället. Ett exempel är samverkansöverenskommelsen *Trygg och säker stad 2017-2022* mellan Malmö stad och polisområde Malmö. Inom ramen för trygghetsarbetet genomförs trygghetsmätningar och områdesundersökningar kontinuerligt i Malmö, i syfte att bättre kunna planera och utföra det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Den senaste områdesundersökningen från 2018 visar att svenskfödda Malmöbor oftare känner sig trygga i sitt bostadsområde än Malmöbor som är födda i ett annat land².

Vidare arbetar Malmö stad på många olika sätt mot diskriminering och rasism och tidiga insatser för barn och unga i stadens verksamheter är särskilt viktiga för att skapa trygga vuxna. I syfte att stärka de mänskliga rättigheterna och demokratin i Malmö har en rad samverkansforum och nätverk bildats. I *Forum för demokrati och mänskliga rättigheter* ingår politiker från alla partier i kommunfullmäktige. Tillsammans möter de olika aktörer och medborgare i Malmö, för att samtala om frågor som handlar om demokrati och mänskliga rättigheter, och sådant som kan hota dessa grundläggande värden. I samtalen får politikerna möjlighet att ta emot synpunkter från Malmöborna som sedan kan ligga till grund i det

¹ Hatbrott 2018 – Statistik över polisanmälda brott med identifierade hatbrottsmotiv (Rapport 2019:13)
<https://www.bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2019-10-31-hatbrott-2018.html>

² Malmö områdesundersökning 2018 – Rapport från Malmö stad och Malmö universitet
<https://malmo.se/moms>

fortsatta arbetet i exempelvis styrelser och nämnder. I februari 2020 hade Forumet sitt första sammanträde och där beslutades att det första fokusområdet ska vara hatbrott. Forumet ska bilda dialoggrupper för att möta och lyssna av hur ungdomar i Malmö upplever hatbrott i samhället.

Vidare fick kommunstyrelsen ett särskilt uppdrag i budget 2019 med koppling till diskriminering och rasism enligt följande: *KS ges i uppdrag att komplettera den inventering som görs av insatser mot antisemitism, islamofobi och afrofofi med diskrimineringsgrunderna homofobi och antiromism samt komma med nya initiativ som kan stärka stadens arbete.* Arbetet med inventeringen pågår och utifrån denna kommer kommunstyrelsen att besluta om nya initiativ som syftar till att stärka stadens arbete ytterligare.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområden

Enligt skolans styrdokument ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I relation till motionens syfte är det viktigt att poängtera att skolans värdegrundsarbete inbegriper att främja ett skolklimat fritt från rasism och diskriminering för alla elever, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet. Utbildningen ska utformas på ett sätt som gör att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. För att uppnå detta arbetar gymnasie- och vuxenutbildningens skolor med ett aktivt och systematiskt värdegrundsarbete som ska genomsyra undervisningen.

I gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter råder nolltolerans mot hot, våld, diskriminering och kränkande behandling. Brottsliga handlingar, såsom beskrivs i motionen, ska behandlas på samma sätt i skolan som i övriga delar av samhället och i det fall ett hatbrott sker i skolan eller i anknytning till skoldagen ska skolan polisanmäla händelsen.

All personal i verksamheten som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i skolan är skyldig att anmäla detta till rektor. Huvudmannen ansvarar för att se till att varje verksamhet arbetar målinriktat mot kränkande behandling. Motionären beskriver svenskfientlighet som ett relativt vanligt förekommande problem i samhället. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill framhålla att detta inte är ett vanligt förekommande problem i verksamheterna inom nämndens ansvarsområden. Den senaste uppföljningen av anmälda kränkningar i gymnasieskola och vuxenutbildning visar att det inte inkommit någon anmälan med koppling till ett så kallat svenskfientligt motiv. Inte heller rektorerna på skolorna har signalerat att detta är ett problem.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanfattande bedömning

Det finns inget som tyder på att det råder problem med, det som omnämns som, svenskfientlighet på Malmös kommunala gymnasieskolor eller inom vuxenutbildningen. Vidare visar BRÅ:s rapport *Hatbrott 2018* att endast 3 procent av anmälda hatbrott under 2018 utgör den typ av brott med motiv som i motionen beskrivs som ett svenskfientligt motiv.

Som tidigare nämnts pågår ett kontinuerligt arbete med trygghetsskapande och förebyggande insatser på flera olika nivåer inom Malmö stad och det pågår även ett arbete för att stärka stadens arbete mot just diskriminering och rasism. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter arbetar enligt styrdokumentens bestämmelser om att skolan genom sitt värdegrundsuppdrag ska främja ett skolklimat där alla elever känner sig trygga och respekterade. Detta ska uppnås genom ett aktivt och systematiskt värdegrundsarbete som genomsyrar undervisningen.

Mot bakgrund av ovanstående anser nämnden inte att det finns ett behov av att, i enlighet med motionens intentioner, ge berörda nämnder och förvaltningar i uppdrag att ta fram en kartläggning eller ta fram samt implementera åtgärder kring svenskfientligheten i Malmö. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår därmed att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionens yrkanden.

Ordförande

Juan-Tadeo Espitia

[Fyll i titel]

Lars Rehnberg

Muntlig reservation för Sverigedemokraterna anmäld av Rickard Åhman Persson (SD).